

Nr 174.

Av herr **Johansson, Johan, m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts framställning rörande dyrtidstillägg till befattningshavare i statens tjänst.*

I statsverkspropositionen föreslås, att dyrtidstilläggen till befattningshavare i statens tjänst även under nästa budgetår skola utgå efter ett fast indextal av 156. Finansministern erinrar därom, att socialstyrelsens levnadskostnadsindex sjunkit vid årsskiftet, varför även de procenttal, efter vilka dyrtidstilläggen utgå, skulle hava sänkts, därest 1923 års allmänna grunder varit gällande, men tillägger att han med hänsyn till ovissheten i den fortsatta utvecklingen icke ansett sig böra framlägga förslag om ändring i nu gällande grunder för dyrtidstilläggen.

Det vore helt naturligt mest tilltalande, om man kunde åstadkomma en sådan höjning av prisnivån för näringslivets produkter, att den nuvarande löneställningen kunde bibehållas. Förra årets riksdag uttalade sig för en penningpolitik, som medgäve en skälig återhämtning av priserna, men tillade att trygghet även måste skapas mot de faror, vilka åtfölja en inflation i detta ords vedertagna betydelse. Beträffande priserna å hemmamarknadsvaror uttalades, att de borde kunna tillåtas stiga »försåvitt detta icke mera kännbart påverkar levnadskostnaderna». Så som detta penningpolitiska program tillämpats, har priset emellertid fortsatt under det sistförflutna året, om också i långsamare tempo än före guldmyntfotens suspension. Näringslivet har härigenom bragts i ett ännu sämre läge än förut; krisen har med andra ord ytterligare förvärrats, varom även den våldsamma stegringen av arbetslösheten bär vittnesbörd. Skall över huvud taget någon lättnad i krisen vinnas, måste alla deltaga i uppoffringarna och hjälpa till att bära bördorna, alltså även statstjänstemännen, vilka dessutom ha förmånen av en säker ställning samt genom pensionsrätt tryggad ålderdom.

Ett totalt borttagande av dyrtidstilläggen, vilket numera från många håll påyrkas, kunde måhända vara berättigat med hänsyn till det ekonomiska läget, men härvid framstår olikformigheten i löneställning mellan nyreglerade och oreglerade verk som ett hinder. En utjämning mellan dessa fastslogs år 1923 genom olika dyrtidstillägg, varvid kompensationen för de oreglerade verken bestämdes till 18 enheter motsvarande ett indextal av 136. Då det trots de ekonomiska svårigheterna icke synes möjligt att inlåta sig på någon reducering av de fasta lönerna, torde det därför vara ofrånkomligt att under nästkommande budgetår bibehålla ett indextal av 136 som grundval för dyrtidstilläggen, om rättvisa skall skipas mellan tjänstemännen i reglerade och oreglerade verk. Därvid återstår dock frågan, huruvida man borde välja ett högre indextal än

136. Detta synes oss emellertid ej vara motiverat av det nuvarande ekonomiska läget, då flera av vårt lands viktigaste näringsgrenar ej ens kunna uppnå förkrigstidens priser för sina produkter. Granskar man underlaget för levnads-kostnadsindex, skall man finna att de grundläggande posterna, nämligen olika slag av livsmedel, i allmänhet t. o. m. ligga lägre i pris än 1913 alltså icke ens motsvarande ett indextal av 100.

Så länge detta prisläge är rådande, kunna tjänstemännen icke anses orättvist behandlade, om dyrtidstilläggen fastställas efter en index av 136, då tilläggen komma att utgå med 18 procent för tjänster, vars löner icke nyreglerats under krisåren, men helt bortfalla för alla övriga.

Med hänvisning till det anförda få vi hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att dyrtidstilläggen för statliga befattningshavare under budgetåret 1933/1934 skola utgå efter ett fast indextal av 136.

Stockholm den 19 januari 1933.

<i>Joh. Johansson,</i> Friggeråker.	<i>Anton Pettersson.</i>	<i>L. Tjällgren.</i>
<i>Erik von Heland.</i>	<i>Fr. Julin.</i>	<i>K. G. Westman.</i>
<i>Ernst Svenson.</i>	<i>Alexander Nilsson.</i>	<i>Per Andersson.</i>
<i>And. Henriksson.</i>	<i>J. A. Larsson.</i>	<i>H. Andersson.</i>
	<i>Gunnar Bodin.</i>	
